

Meningitida (pediatrie)

Meningitida je zánět leptomeninx (arachnoidea a pia mater) vyvolaný zejména bakteriemi, viry, plísněmi, prvoky nebo parazity. Asi 60 % všech meningitid se vyskytuje v dětském věku. Nejvyšší incidence je v prvních 2 letech života.^[1]

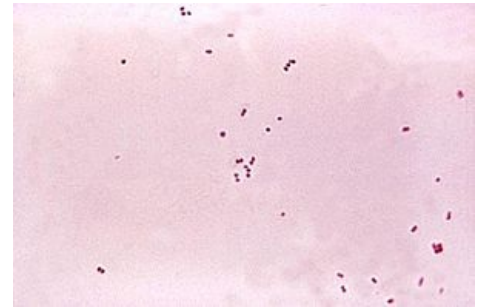
Bakteriální meningitida

Etiologie

- Do 6 týdnů věku: β -hemolytický streptokok skupiny B (GBS) a *E. coli*, vzácněji listerie, stafylokoky a klebsiely.
- Od 7 týdnů věku: *Haemophilus influenzae* typ b, *Neisseria meningitidis* a *Streptococcus pneumoniae*.

Patogeneze

- Novorozenci: sepse, bakteriémie.
- Malé děti: hematogenní rozsev infekce z nosohltanu.
- Sekundární meningitidy - přestupem infekce z paranazálních dutin, středního ucha, mastoidů; při otevřených mozkolebečních poraněních a přestupem pneumokoků do likvorového prostoru.

Neisseria meningitidis

Klinický obraz

- Do 6 týdnů: nespecifické projevy, většinou **náhlá porucha dýchání**, dále světle šedý kolorit kůže, potíže s krmením, zvracení, pronikavý pláč, napjatá fontanela, opistotonus, zvýšená citlivost na dotyk, hyperexcitabilita, poruchy vědomí, křeče.
- Od 6 týdnů věku: především **horečka a zvracení**, vyklenutí fontanely, neklid nebo letargie, apatie, zvýšená citlivost na dotyk, křeče.
- Po 1. roce věku: dominuje **horečka a bolest hlavy**, ztuhlost šíje, zvracení, porucha vědomí, křeče.

Meningeální příznaky

- Příznak Brudzinského: pasivní ohnutí krku vede k ohnutí kyčelních a kolenních kloubů.
- Příznak Kerniga: pasivní napnutí kolenních kloubů při ohnutých kyčlích je bolestivé a je provázeno silným reflektorickým odporem.

Komplikace

- Akutní hydrocefalus, subdurální hygrom, zánětlivé cévní uzávěry, trombózy žilních sinů, kortikální defekty, SIADH, Waterhouseův-Friderichsenův syndrom.
- Pozdní následky: psychomotorická retardace, porucha sluchu, obrny mozkových nervů, epilepsie, hydrocefalus.

Diagnostika

- Lumbální punkce - cytologické a biochemické vyšetření mozkomíšního moku, kultivace, elektroforéza nebo latexaglutinační vyšetření k průkazu antigenu, PCR.
 - Počet buněk > 1000/ μ l, podíl granulocytů > 70 %, bílkovina > 1 g/l, glukóza < 1,7 mmol/l, laktát > 4,5 mmol/l, poměr koncentrace glukózy v likvoru a v krvi: < 0,4.
- Vyšetření krve - leukocytóza s posunem doleva nebo leukopenie, zvýšený CRP, někdy trombocytopenie; hemokultura.

Terapie

Časné zahájení empirické antibiotické terapie

- novorozenci a kojenci: cefalosporiny, ampicilin a aminoglykosid i.v. (minimálně 14 dní);
- starší děti: cefotaxim i.v. (minimálně 7 dní), dexamethason (snižuje výskyt sluchových vad).

Prognóza

- Nejhorší prognózu má pneumokoková meningitida (letalita 6-20 %).^[1]

 Podrobnější informace naleznete na stránkách Hnisavá meningitida (pediatrie), Hnisavá meningitida (infekce), Hemofilová meningitida, Tuberkulózní meningitida.

Virová meningitida

U novorozenců a kojenců vzácně, častěji v pozdním dětském věku a mladé dospělosti.

Etiologie

- Echoviry, coxsackieviry (enteroviry), virus příušnic.
- Méně často adenoviry, parainfluenzae, virus klíšťové meningoencefalitidy, virus lymfocytové choriomeningitidy.

Klinický obraz

- Náhlý začátek, horečka, zvracení, bolesti hlavy, pozitivní meningeální jevy.

Diagnostika

- Lumbální punkce:
 - počet buněk 11-500/ μ l, podíl mononukleárů > 70 %, bílkovina < 1 g/l, glukóza normální.
- Sérologické testy na enteroviry, příušnice, KME a boreliózu.

- Izolace viru z likvoru, stolice, výplachu z hltanu.

Terapie

- Symptomatická, tekutiny, klid na lůžku.

Prognóza

- Velmi dobrá.^[1]

Podrobnější informace naleznete na stránkách *Serózní meningitidy a meningoencefalitidy*, *Virová meningitida*, *Herpetická meningoencefalitida*.

Odkazy

Související články

- Meningitida • Meningeální syndrom
- Virová meningitida • Serózní meningitidy a meningoencefalitidy • Herpetická meningoencefalitida
- Hnisavá meningitida (infekce) • Hnisavá meningitida (pediatrie) • Hemofilová meningitida • Tuberkulózní meningitida
- Infekční onemocnění mozku • Neuroinfekce, záněty CNS/PGS • Encefalitida

Použitá literatura

Reference

1. MUNTAU, Ania Carolina. *Pediatrie*. 4. vydání. Praha : Grada, 2009. s. 155-157. ISBN 978-80-247-2525-3.

Citováno z „[https://www.wikiskripta.eu/index.php?title=Meningitida_\(pediatrie\)&oldid=420394](https://www.wikiskripta.eu/index.php?title=Meningitida_(pediatrie)&oldid=420394)“